

Uudised

Keskvälgak 4,
41531 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

Üleilmse eestlaste kokkutuleku Narva programm töötab tulla võimas

XIII ülemaailmsed eesti kultuuripäevad ESTO 2025 jõuavad järgmisel suvel ka Narva, kus kokkutuleku korraldajad koostavad selle nädala lõpu kohalike inimestega, kellega globaalset suursündmust koos teha.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

ESTO 2025 toimub järgmisel aastal mitmes kohas, see algab 26. juunil Stockholmist Skansenist, kus eestlased said 1925. aastal omakultuuripäeval käies inspiratsiooni tantsupeo traditsiooni alustamiseks. Seejärel sõidab festival laeva ja rongiga Narva ning tipneb üldlaulu- ja -tantsupeoga Tallinnas.

ESTO 2025 toimumiskoha valikuks korraldati demokraatlikud kärjad, kus kõik huvilised said oma sõna sekka öelda. "Enamuse hääl kaldus Stockholm-Narva poole. Eks see ole Rootsi ja Narva ajalooline taust ning praegused väljakutsed, mis teevad Narva atraktiivseks," ütles ESTO 2025 peakorraldaja, Rootsi eestlaste liidu esimees Sirle Sööt, kes oli ka ESTO 2019 president.

Selleks, et otsuses ikka päris kindel olla, sõitis ta oma suvepuhkuse ajal mullu augustis kolmeks päevaks Ida-Virumaale.

"Peatusin Narva-Jõesuu hotellides, et salamisi testida teeninduskultuuri ja kvaliteeti. Jäin väga rahule! Satusin Narva ajal, kui seal olid ooperipäevad Kreenholmis ja Vabaduse festival Vaba Lava Narva keskuse korraldusel. Sain tõeliselt värske ja hariva kultuurielamuse. Nägin perspektiive, kuidas Narvas saab korraldada vägevaid sündmusi, mis kõnetavad nii kohalike elanikke kui ka kaugelt tulevaid külalisi."

Selle nädala neljapäevast pühapäevani on korraldajad tagasi juba konkreetsema plaaniga vaadata üle sündmuste toimumiskohad ning arutada koostööd piirkonna sädeini-

mestega, kes saaksid ESTO õnnestumisele kaasa aidata.

Koos dirigentide, Ida-Virumaalt pärit Hirvo Surva ja Kirill Gorjušiniga kavandati ESTO laulupeo korraldust Hermannis linnuses. "Narva muuseumile kuuluv linnus pakub selleks suurepäraseid võimalusi. Sinnasamasse planeerime ka suurt Rootsi-teemalist rahvapidu ja sinna peaks jõudma üldlaulupeo tuli."

Nii tegi korraldusmeeskond ringkäigu TÜ Narva kolledžis, kus peetakse ülemaailmse eesti noorte võrgustiku ja kohalike noorteorganisatsioonide koostöös mitmekeelsuureteemalist noortekongressi. Narva muuseum võõrustab aga ESTO laulupidu, mille peadirigent on Hirvo Surva, ja suurt Rootsi-teemalist rahvapidu. Linnusesse peaks jõudma ka üldlaulupeo tuli.

Lisaks on Narvas kavas kõrgetasemeline ärifoorum ja ESTO jumalateenistus; Narva-Jõesuu rannas peetakse noorte ülemaailmset võrkpalliturniiri. Suursündmusi täiendab hulk väiksemaid üritusi, mis loovad kohtumisvõimalusi nii noortele kui ka täiskasvanutele. Näiteks Narva eesti keele majas oli jutuks eesti keele õpitubade ja vestlusringide läbiviimine.

Ühise keele leidmisest saab proovikivi

"Eesti keele majal on tähtis koht ESTO programmis. Eelmisel korral oli partneriks Tartu ülikool, kes korraldas väiksemat laadi eesti keele seminare ja töötube. Sel korral tahaksime eesti keele suuremalt programmi sisse kruttida, et see ei oleks üks kõrvaltegevus, vaid oluline osa Narva programmis," selgitas Sirle Sööt.

ESTO programmi sisu üle otsustamisel on seekord kõige suurem sõnaõigus noortel. "Oleme mõelnud, et globaalse eestluse edendamisel on kõige olulisemad tegijad noored. Välistmaal elavad eesti noored tahavad programme kokku panna koos nende noortega, kes elavad siin. Seepärast soovime leida kontakti siinsete noortega, kes on huvitatud, avatud ja aktiivsed."

Neljapäeval külastasid ESTO korraldajad muu hulgas Narva eesti keele maja. Pildil selgitab Sirle Sööt eesti keele maja juhile Anna Farafonovale, et eesti keele õppimise ja õpetamise teema on Narva programmis olulisel kohal.

MATTI KÄMÄRÄ

Eesti keele maja juht Anna Farafonova soovitas kaasata ka Narva gümnaasiumi noori, lisaks Narva eesti riigigümnaasiumile, kus korraldajad kohapeal käisid. Vestluse käigus ilmnis, et üheks proovikiviks saab ühise suhtluskeele leidmine – kehv eesti keele oskus või selle puudumine võib olla takistuseks nii Narva vene emakeelega noortel kui ka nende Põhja-Ameerikas elavatel eestlastest eakaaslastel, kes siia külla tulevad.

"ESTO keeleks on eesti keel, aga 2019. aasta kokkutulek näitas meile väga selgelt, et need noored, kes elavad Ameerikas, Austraalias ja mujal, ei saa hakkama eesti keelega, kui on vaja selgitada oma mõtteid ja tundeid. Nii et inglise keele oskus on ka vältimatult vajalik," tõdes Sirle Sööt.

Ülemaailmse eesti noorte võrgustiku vedaja Nora Sööt rääkis, et kohalikele eestlas-

tele tundub arusaamatu, kuidas saab olla eestlane, kui eesti keelt ei oska. Ometi on Kanada ja Ameerika noorte seas praegu tugevalt levinud suhtumine, et eestlaseks olemiseks ei pea ilmtingimata eesti keelt oskama.

"Noortevõrgustikus näeme eestlasena inimest, kes tahab olla eestlane ja õppida eesti keelt ning olla eestikeelses ruumis," selgitas Rootsikasvanud Nora Sööt, kes räägib oma emakeelt suurepäraselt ja õpib praegu Tartu ülikoolis.

Võimalus avastada oma Eesti juuri

Sirle Söödi sõnul on alati ka selliseid inimesi, kes avastavad alles täiskasvanueas, et nende identiteedis on midagi puudu ja see "midagi" on eesti keele oskus.

"Vanemad on teadlikult neid hoidnud eesti keelest ja kul-

ESTO TUGEVDAB ÜHTEKUUUVUSTUNNET EESTIGA

- * Esimene globaalne eestlaste kokkutulek, hilisema nimega ESTO, toimus Torontos aastal 1972.
- * Festivali eesmärk on tuua kokku eestlaste kogukonnad üle maailma, tugevdades üleilmset eesti meelt ja ühtekuuluvustunnet Eesti maa ja rahvaga.

tuurist eemal, sest nad peavad päriselt rootslaseks saama, aga täiskasvanuna nad avastavad selle tungi ja otsivad teisi samasuguseid. ESTO annab suurepärase võimaluse leida selliseid inimesi erinevatest riikidest. Oleks tore, kui narvalased saavad siin kokku inimestega, kes tahavad oma Eesti juuri avastada ja oma keelt õppida."

ESTO osalevad alati ka eesti keele õpetajad üle maailma. "Narvas saaksid nad jagada siinsete eesti keele õpetajatega oma kogemusi, milline on kõikide digitaalsete tehnikavõimalustega ajastul kiire

ja efektiivne keele õpetamise mudel," arvas Sirle Sööt.

ESTO 2025 teemaks on "Üheskoos". "Sellega mõtleme üheskoos olemist ja tegutsemist kõigilt, kelle hinges ja südames on tilluke Eesti," selgitas Sirle Sööt.

"Ühest küljest eestlased, kes ajavad Eesti asja globaalselt. Teisest küljest Narvas elavad inimesed – on nad siis Eesti kodanikud või mitte, aga nad on eestimaalased ja Ida-Virumaa on osa Eestimaast. Siiras soov on tuua estolased Narvat ja põhjarannikut avastama, et kaoks hirm ja vaimne tõrge ning tekiks huvi ja julgus tulla tagasi."

Abikaasa surmas süüdi jäänud naine läheb vanglasse ja saadetakse seejärel Venemaale

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Mees, kes pärast abikaasa noarünnakut veel mitu päeva elas, loobus arstiaibist, kuid pärast surma jäi süüdi tema naine, kellel see oli juba teine kord meest pussitada.

2021. aasta sügisel lõi Oksana Holostova oma abikaasat noaga, tekitades talle noahaava kõhuõõnde. Mees käis pärast noarünnakut ise-

gi tööl, püüdis haava ravida ning keeldus arsti poole pöördumast, kuid suri kaks päeva hiljem. Naine anti tapmis-süüdistusega kohtu alla. Oksana oli oma meest pussitanud ka 2017. aastal, selle eest oli tal kandmata tingimisi karistus, kui ta uue kallaletungi sooritas.

Viru maakohus ja Tartu ringkonnakohus olid naise süüdi tunnistanud ning määranud talle 10 aasta ja nel-

ja kuu pikkuse vangistuse. Asja võttis arutada ka riigikohus, kes leidis, et keskne küsimus on siin, kas Oksana vastutab mehe surma eest, kui too ise ennast kahjustas, keeldudes arsti poole pöördumast.

Riigikohus tõdes, et käesoleval juhul ei põhjustanud kannatanu surma vahetult noalööki, vaid selle tagajärjel tekkinud kõhukelmepõletik, mis jäi ravimata kannatanu õigel

ajal raviasutusse pöördumata jätmise tõttu. Mõlemad kohutud aga leidsid, et kannatanu ei teadvustanud asjaolu, et ta võib noalöögi tagajärjel sattuda eluohtlikusse seisundisse või surra. Kohtud tuvastasid, et kannatanu keeldus etepanekutest kutsuda kiirabi, sest lootis, et vigastus – väike torke-lõikehaav, mis ei veritsenud tugevalt – paraneb. Kannatanu plaanis arsti poole pöörduda, kuid see jäi reali-

seerumata, kuivõrd enne saabus surm.

Riigikohus nõustus, et kannatanu ei kahjustanud ennast teadlikult ning mehe surm on Oksana Holostovale objektiivselt omistatav.

Pärast vanglakaristuse ärakandmist saadetakse Vene kodakondsusega Holostova välja Venemaale, sest kohus leidis, et ta ei ole Eesti ühiskonda integreerunud ning on korduvalt toime pan-

nud esimese astme vägivaldakaritegusid.

Naine küll vaidles sellele vastu, väites, et tal on siin perekondlikud sidemed, kuna vanglas olles on ta vahepeal abiellunud teise kinnipeetavaga ning tal on siin ka laps. Kohus aga ei pidanud neid argumente piisavaks, tõdedes, et oma uue abikaasaga pole ta koos elanud ja lapse hooldusõigus on talt ammu ära võetud.